

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4947444

Datum 17 oktober 2023
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over de cijfers van het aantal agressie- en
geweldsincidenten in de jeugdgevangenissen

Uw kenmerk
2023Z14761

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Hierbij zend ik u de antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Eerdmans (JA21)
over de cijfers van het aantal agressie- en geweldsincidenten in de
jeugdgevangenissen.

De Minister voor Rechtsbescherming,

F.M. Weerwind

Vragen van het lid Eerdmans (JA21) aan de minister van Justitie en Veiligheid over de cijfers van het aantal agressie- en geweldsincidenten in de jeugdgevangenissen (Ingezonden 6 september 2023, 2023Z14761)

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en Aanpak
Criminologische fenomenen

Datum
17 oktober 2023

Ons kenmerk
4947444

Vraag 1
Kunt u inzicht geven hoeveel agressie- en geweldsincidenten er per kliniek in de Rijks Justitiële Jeugdinrichtingen (RJI) en de particuliere Justitiële Jeugdinrichtingen in de periode 2020 tot en met augustus 2023 hebben plaatsgevonden, uitgesplitst per soort incident?

Antwoord op vraag 1

Ja, hieronder is een overzicht opgenomen van de incidenten die hebben plaatsgevonden in de verschillende instellingen¹ in de periode 2020 tot en met augustus 2023, uitgesplitst onder 'agressie tegen personeel' en 'agressie tegen justitiabelen (onderling)'.² Bij de beantwoording van de vragen is uitgegaan van de meldingen bijzonder voorval (MBV's) die Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) ontvangt van de Justitiële Jeugdinrichtingen (hierna: JJI's). Het gaat hierbij om bijgehouden meldingen van DJI. Het is mogelijk dat de registratie niet een volledig beeld geeft. We werken continue aan verbetering van de registratie.

Tabel 1. Agressie tegen personeel

	2020	2021	2022	2023 (t/m augustus)
De Hartelborgt	1	3	2	1
De Hunnerberg	1	2	1	0
Den Hey-Acker	5	1	2	0
Horsterveen ³	-	0	1	0
Lelystad	1	0	3	0
Teylingereind	8	6	5	0
Totaal	16	12	14	1

Tabel 2. Agressie tegen justitiabelen (onderling)

	2020	2021	2022	2023 (t/m augustus)
De Hartelborgt	0	1	0	0
De Hunnerberg	1	1	0	2
Den Hey-Acker	1	1	3	0
Horsterveen ⁴	-	0	0	0
Lelystad	1	3	1	1
Teylingereind	10	2	6	1
Totaal	13	8	10	4

¹ Gemiddelde bezetting per JJI in 2022:

De Hartelborgt: 97
Den Hey-Acker: 78
De Hunnerberg: 64
Horsterveen: 22
Teylingereind: 119
Lelystad: 86

² Definities:

Tabel 1: Agressie tegen personeel of andere in de inrichting aanwezige personen die ernstig lichamelijk letsel tot gevolg heeft. "ernstig" letsel wordt gedefinieerd als letsel dat heeft geleid tot (be)handelend optreden dat uitsluitend is voorbehouden aan artsen.

Tabel 2: Agressie tegen justitiabele(n) die ernstig lichamelijk letsel tot gevolg heeft. "ernstig" letsel wordt gedefinieerd als letsel dat heeft geleid tot (be)handelend optreden dat uitsluitend is voorbehouden aan artsen.

³ JJI Horsterveen is geopend in september 2021 en gesloten per 1 september 2023.

⁴ Idem.

Vraag 2

Kunt u inzichtelijk maken hoeveel 'meldingen bijzonder voorval' er per kliniek binnen de RJJI hebben plaatsgevonden, uitgesplitst per calamiteit in de periode 2020 tot en met augustus 2023?

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Antwoord op vraag 2

Hieronder zal inzichtelijk worden gemaakt hoeveel meldingen er per JJI binnen de RJJI's hebben plaatsgevonden in de periode 2020 tot en met augustus 2023.

Datum
17 oktober 2023

Ons kenmerk
4947444

MBVs RJJI 2020	Hartelborgt	Hunnerberg	Hey-Acker
brand	1	0	0
agressie tegen personeel	1	1	5
agressie tegen justitiabelen	0	1	1
ernstige ordeverstoring	2	0	4
aantreffen contrabande	0	1	0
poging tot suïcide	3	0	0
ernstig geval van zelfverwonding	3	0	0
elk ander incident van ernstig politieke of mediagevoelige aard	3	2	3
onttrekking tijdens vervoer	0	2	0
Onttrekking aan begeleid verblijf buiten de inrichting	2	1	0
Onttrekking onbegeleid verblijf buiten de inrichting	2	0	0

MBVs RJJI 2021	Hartelborgt	Hunnerberg	Hey-Acker	Horsterveen⁵
brand	1	0		0
agressie tegen personeel	3	2	1	0
agressie tegen justitiabelen	1	1	1	0
ernstige ordeverstoring	0	2	1	0
aantreffen contrabande	0	0	2	0
politiecontact tijdens verlof	1	1	1	0
elk ander incident van ernstig politieke of mediagevoelige aard	4	8	0	0
Onttrekking aan begeleid verblijf buiten de inrichting	4	0	1	0
Onttrekking onbegeleid verblijf buiten de inrichting	6	1	4	0

MBVs RJJI 2022	Hartelborgt	Hunnerberg	Hey-Acker	Horsterveen
brand	1	0	0	0
agressie tegen personeel	2	1	2	1
agressie tegen justitiabelen	0	0	3	0
ernstige ordeverstoring	0	0	2	0
aantreffen contrabande	1	1	2	1

⁵ Idem.

poging tot suïcide	2	0	0	1
ernstig geval van zelfverwonding	1	0	0	0
overlijden	0	0	2	0
toepassen dwangmedicatie	3	0	1	0
mogelijk strafbare feiten personeelsleden	1	0	0	0
elk ander incident van ernstig politieke of mediagevoelige aard	3	6	2	4
Onttrekking aan begeleid verblijf buiten de inrichting	0	2	0	0
Onttrekking onbegeleid verblijf buiten de inrichting	2	2	3	0

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
17 oktober 2023

Ons kenmerk
4947444

MBVs RJJI 2023 (t/m augustus)	Hartelborgt	Hunnerberg	Hey-Acker	Horsterveen
agressie tegen personeel	1	0	0	0
agressie tegen justitiabelen	0	2	0	0
ernstige ordeverstoring	1	0	0	1
aantreffen contrabande	0	1	2	0
poging tot suïcide	2	0	0	0
hongerstaking	1	1	0	0
toepassen dwangmedicatie	5	0	0	0
mogelijk strafbare feiten personeelsleden	1	1	0	0
elk ander incident van ernstig politieke of mediagevoelige aard	7	2	1	1
Onttrekking aan begeleid verblijf buiten de inrichting	1	0	0	0

Vraag 3

Is er een kwantitatieve analyse agressie- & geweldsincidenten RJJI beschikbaar, zoals uitgevoerd over 2018 1), voor de periode 2020 tot en met augustus 2023? Zo ja, kunt u deze inzichtelijk maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 3

Nee, eenzelfde kwantitatieve analyse is niet beschikbaar. In 2018 is een dergelijke analyse gemaakt om verbeteringen in de registratie te bewerkstelligen. Dit heeft geleid tot de gewenste verbeteringen, daardoor is er geen noodzaak meer voor een dergelijk type analyse.

Vraag 4

Wat is uw analyse over de cijfers die bij vraag 1 en vraag 2 verstrekt zijn?

Antwoord op vraag 4

Op grond van de beschikbare cijfers lijkt er in 2023 sprake te zijn van een afname van agressie-incidenten. Daarbij dient opgemerkt te worden dat dit voor 2023 voorlopige cijfers betreffen tot en met augustus en er nog correcties kunnen plaatsvinden. Daarnaast dient in het algemeen opgemerkt te worden dat er

omstandigheden zijn waardoor de cijfers van de verschillende jaren niet goed met elkaar te vergelijken zijn. De bezetting van de JJI's is toegenomen (de cijfers van de MBV's zijn absoluut), de jaren 2020 en 2021 worden gekenmerkt door de coronamaatregelen waarbij vrijheden beperkt zijn geweest, de JJI's huisvesten deels ook verschillende type jongeren en verschillen ook in omvang.⁶

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Vraag 5

Hebben volgens u de aangekondigde maatregelen, zoals een extra werknemer per groep, het gewenste resultaat opgeleverd? Zo nee, waarom niet?

Datum
17 oktober 2023

Ons kenmerk
4947444

Antwoord op vraag 5

Ja, de maatregelen - zoals extra werknemers op de groep en de structurele capaciteitsuitbreiding - bieden perspectief voor de JJI's. Zo leidt de inzet van een derde groepsleider tot meer rust in de groep en jongeren in een JJI kunnen daardoor beter begeleid worden richting een veilige terugkeer in de maatschappij.⁷ DJI doet er alles aan om geweldsincidenten te voorkomen, door de-escalierend op te treden en middels trainingen in JJI's zoveel mogelijk in te zetten op behandeling, begeleiding en (her)opvoeding. Er verblijven in JJI's echter geconcentreerde groepen jongeren met zeer zware problematiek. Incidenten zijn daarom helaas niet altijd te vermijden. Daar komt bij dat het - statistisch gezien - om een relatief laag aantal incidenten gaat waardoor het lastig is om verstrekkende conclusies te verbinden aan de mogelijke afname van incidenten in relatie tot bijvoorbeeld personeel.

Met de interventies die mijn ambtsvoorganger en ik hebben ingezet, is de door de Inspectie Justitie en Veiligheid, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Inspectie van het Onderwijs en Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: de inspecties), gevraagde kwaliteitsslag in gang is gezet. Mede hierdoor hebben de inspecties inmiddels besloten om het intensief toezicht op JJI's te beëindigen.⁸ DJI zal monitoren hoe de aanvullende maatregelen in de praktijk voor jongeren uitpakken. Ik blijf verder werken aan de aanbevelingen die de inspecties hebben gegeven. Ik moet daarbij benoemen dat de personele problematiek in de JJI's nog niet is opgelost. Het blijft een uitdaging om voldoende personeel te vinden en te behouden. Hier wordt blijvend op ingezet.

⁶ Zo zijn JJI's Teylingereind en de Hartelborgt grotere inrichtingen, maar er zijn ook verschillen in type jongeren die daar verblijven (Teylingereind heeft verhoudingsgewijs veel ASR-jongeren. De Hartelborat kent een aantal landelijke bestemmingen zoals Forensische observatie en begeleidingsafdeling (FOBA) en Very Intensive Care (VIC).

⁷ Kamerstukken II, 2022/2023, 24 587, nr. 881.

⁸ Kamerstukken II, 2022/2023, 28 741, nr. 921.